

Dünya Onlarla Daha Renkli

Okudunuzsa bileceksiniz, yıllar önce yayımladığım bir kitaba, “Dünyanın sahipleri arasında biz insanların yanı sıra başka canlılar da olduğunu ilk ne zaman düşünmüştüm?” diye bir soruyla başlamıştım. Bu soruyu sormuştum, ama yanıtını anımsamadığımı da söylemiştim. Buna karşılık, hiç unutmadığımı söylemeden edemediğim bir şey vardı: “Dünyamız, biz insanlardan başka sahipleri de olduğu için bunca sınırsız, bunca zengin, bunca güzel”di.

Birlikte yaşadığımız canlıları daha yakından tanımak, onlarla daha içten ilişkiler kurmak isteğiyle, belleğimde

bir yolculuğa çıkmaya karar vermiştim. Yaşamıma girmiş bitkilerin ve hayvanların anılarını sizinle paylaşmak üzere çıktığım bu yolculuk, yıllar önce yayımladığım o kitapla sonuçlanmıştı.

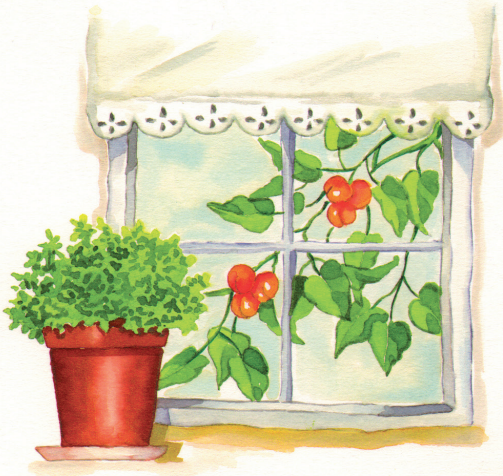
Evet, bir yolculuk ve o yolculuğun sonunda bir kitap. Ama yalnızca bir yanıyla anlatılmıştı o yolculuk. Belleğimde canlananlar hayvanlarla ilgiliydi. Oysa bitkilerle ilgili anılarım da olacaktı. Onları yazmayı ise başka bir kitaba bırakmalıydım.

Birini yazmıştım, ötekini de hemen onun arkasından yazacaktım. Çok istediğim halde, bunu bugüne değin başaramadım. Araya birtakım engeller girdi, sağlık sorunları yaşadım. Ancak şimdi kaldığım yerden yazmayı sürdürebilir, eksik kalan anılarımı sizinle paylaşabilirim.

Hayvanlarla ilgili anıları yazdığım kitaba Dünya Onlarla Daha Güzel adını koyarken, bitkilerle ilgili anıları anlatacağım kitabın adı, daha o zamandan belliydi. Biz insanlardan başka sahipleri de olduğu için dünya bunca sınırsız, bunca zengin, bunca güzelse, hayvanlar bu güzelliği sağlayanlar arasında sayılabilirdi. Bitkiler ise renkleriyle katılıyorlardı bu güzelliğe. O yüzden, bitkilerle ilgili anıların yer alacağı bu kitaba da Dünya Onlarla Daha Renkli adını verebilirdim.

İşte bu kez bitkilerle ilgili bir tutam öykücük. Onları okurken de sizden aynı şeyi istiyorum yine. Belleğinizde benim gibi bir yolculuğa çıkın siz de, canlanan anıları başkalarıyla paylaşın. Hem renkleriyle dünyamızı güzelleştiren bitkilere, hem anılarınızı paylaştığınız insanlara biraz daha yaklaşın böylece. Yakınlaşın ki paylaşmanın dünyayı da bizi de nasıl güzelleştirdiği, nasıl zenginleştirdiği bir kez daha ortaya çıksın.

Kemal Özer
18 Haziran 2007
Semizkumlar, Silivri

Fesleğen İle Kayısı Ağacı

Bitkilerin varlığını ilk ne zaman ayırt ettim?

Bunu araştırmak için belleğimi yokladığımda iki görüntü canlanıyor. İkisi de çocukluk günlerimden. İstanbul'un Aksaray semtinde yaşıyoruz o günlerde. Küçük bahçesi olan iki katlı bir evde. Günümüzün çoğu saatleri üst kattaki büyük odada geçiyor. Ön pencereler evin önünden geçen sokağa bakıyor. Yan pencere ise bitişikteki küçük bahçeye.

Dünyayla kurduğum ilişkiyi bu pencerelere borçluyum. Yaşım küçük, annem sokağa çıkıp da yaşlılarımla oynamama izin vermediği için, ancak pencerelerden

göründüğü kadarıyla tanıyorum dünyayı. Karşıımızdaki evde arabacılık yapan bir komşu var. Kedilerden sonra ilk tanıdığım hayvan onun atı. Evin yanında boş bir arsa var. İlk tanıdığım kuş da serçelerle birlikte karga. Sıvasız yan duvarlara konuyor, tuğlaların arasındaki deliklere gagasını sokup yiyecek bir şeyler arıyor. Sonraları o deliklerde aradığının serçe yumurtaları olduğunu öğrendiğimde, ilk nefret ettiğim kuş da karga oluyor.

Hayvanlarla tanışmamı sağlayan pencere, beni aynı zamanda bitkilerle de tanıştırmıştı. O pencereden dışarıya yalnız ben bakmıyordum çünkü. Yürümekte zorlandığı için dışarıya pek çıkamayan anneannem de neler olup bittiğini oradan seyretmeyi seviyordu.

Yalnız seyretmekle kalmıyor, oturduğu sedirde pencereyle arasında her zaman bir mangalla birkaç saksı

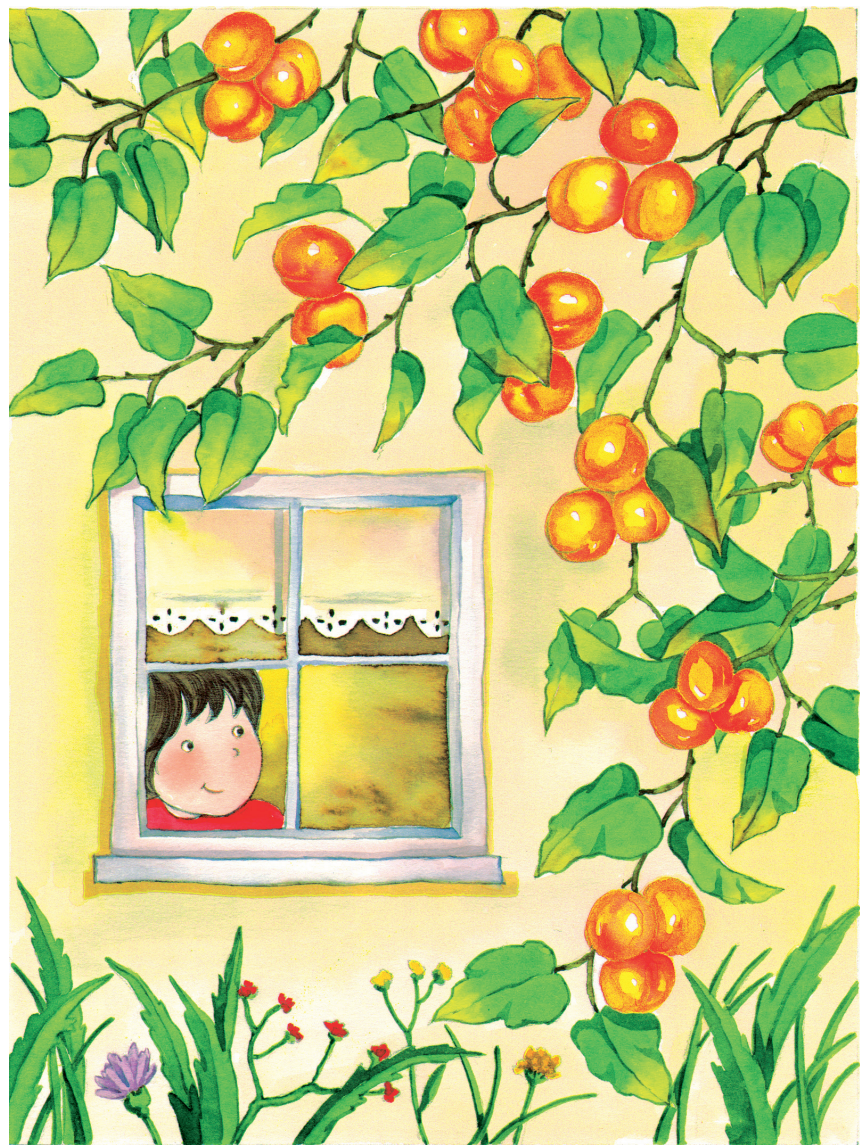
bulunduruyordu. Yaz-kış bu görüntü hiç değişmezdi. Çünkü anneannemin iki tutkunluğundan biri sigara, biri de kahveydi. Tütün tabakası hep elinin altında olur, sık sık bir sigara sarıp içerdi. Kahve cezvesi de mangalın kıyısında hazır dururdu. Aynı sıklıkta olmasa bile cezveyi zaman zaman ateşe sürüp kahvesini pişirirdi.

Sigarayla kahveye tutkunluğundan olduğu kadar, gözünün önündeki saksılardan da vazgeçemezdi. İşte benim ilk kez ayırt ettiğim bitkiler, bu saksılara dikili çiçekler olmuştu. Anneannem o çiçekleri seyretmekle yetinmez, birini koparıp başındaki yemeninin ucuna ilıştirmeyi severdi. Ama asıl sevdiği, bu saksıların üzerinden elini geçirip avucunda kalan kokuyu içine çekmektir. O yüzden, benim ilk tanıdığım bitkinin adını hiç unutmadım. Kokusu yalnız okşayan avuçta değil, odada kim varsa herkesin burnunda bir süre tütüp duran felseğendi bu.

Ön pencereler benim bitkileri ayırt etmemi nasıl sağladıysa, yan pencere de ilk ağaçla tanıştırdı. Dışarıya bakınca görebildiğim tek ağaç, evimizin bahçesini kaplayan kayısıydı. Gövdesi oldukça kalın, dalları bir uçtan duvarlara sürtünürken, bir uçtan da sokağa sarkacak kadar geniş bir alana yayılıyordu. Tepe dalları ise çatıdan daha yukarıya uzanmıştı.

Baktığım yerden, sanki bütün bahçeyi kucaklamak istercesine her yanı örtmüş görünüyordu. Kollarının altına aldığı yalnız bahçe değildi üstelik, bütün aileyi yaz

boyunca kızgın güneşten korumaya hazırdı. Kış aylarının soğuk, yağışlı günlerinde ise, orada olduğunu anımsatarak bizi yalnızlıktan uzak tutacaktı. Yaşamımıza en çok katıldığı zamanlar kuşkusuz meyveleriyle soframızda yer aldığı aylardı. Yalnız bizi doyurmuş olmuyordu o aylarda, komşulara tabak tabak dağıttığımız kayısılarla cömert davranmanın o eşsiz tadını da duyurmuş oluyordu.

Fesleğen ile kayısı ağacının, o gün bugündür benim yaşamımda ayrı bir yerleri var. Sonraki günlerde, aylarda, yıllarda pek çok bitkiyi, çiçeği ve ağacı tanıdım. Hepsini sevdim, hepsinin değişik özellikleri olduğunu, bu özellikleriyle dünyamıza renk kattıklarını, yaşamımızı daha güzel hale getirdiklerini gördüm. Ama çiçeklerin hep kokulu olanlarıyla ağaçların meyve verenlerini daha çok sevdim. Fesleğen kokusu ne zaman burnuma gelse, çok sevdiğim bir insanı ve mutlu olduğum çocukluk günlerini anımsattı bana. Kayısıları ne zaman görsen, dalları altına oturup da olgunlaşan meyvelerinin düşmesini beklediğim o ağaç canlandı belleğimde.